



Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 1

(Prot. Nr. 2, 3.§)

2019. gada 18. janvārī

Par tirgus dalībnieku nelikumīgu apvienošanos

Lieta Nr. KL\5-4\18\25

Par Konkurences likuma 17. panta pārkāpumu OÜ „MM Grupp” darbībā.

SATURA RĀDĪTĀJS

I LIETAS BŪTĪBA	2
II LIETAS DALĪBNIKI.....	2
III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ	2
IV LIETAS FAKTISKO UN TIESISKO APSTĀKĻU IZVĒRTĒJUMS	3
1. Apvienošanās darījums.....	3
2. Normatīvais regulējums.....	4
3. BNS Latvija un MM darbinieku pāriešana uz LETA (MMG)	4
4. Apvienošanās noteikumu pārkāpums	8
5. Konkurences būtiska samazināšanās ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū.....	10
6. Lietā sniegtā viedokļa izvērtējums	11
6.1. Par BNS Latvija un MM darbiniekiem	11
6.2. Par nekonkurēšanas pienākuma klauzulu.....	13
6.3. Par ziņu aģentūru darbību.....	14
6.4. Par uzņēmumu apvienošanās piemērojamo normatīvo regulējumu.....	14
7. KL 17.panta otrās daļas pārkāpums.....	16
V ATBILDĪBA	17
8. Naudas soda aprēķins	17

8.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats	17
8.2. Pārkāpuma smagums	17
8.3. Pārkāpuma ilgums	17
8.4. Soda apmērs	18

I LIETAS BŪTĪBA

- 1 Lietas ietvaros Konkurences padome (turpmāk – KP) vērtēja, vai OŪ „MM Grupp” un SIA „LETA” apvienošanās ir pretrunā ar KP 23.12.2015. lēmumu Nr. 60 (turpmāk – Lēmums Nr. 60) *“Par tirgus dalībnieku apvienošanas lietā “Par OŪ „MM Grupp” un SIA „LETA” apvienošanas”*.

II LIETAS DALĪBNIEMI

- 2 OŪ „MM Grupp”¹ (turpmāk – MMG) ir Igaunijas Republikā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas Nr.10515366, tās juridiskā adrese – Rāvāla pst 4/A. Laikmaa 15, 10143, Tallina, Igaunija. Galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās.
- 3 SIA „LETA” (turpmāk – LETA), ar reģistrācijas Nr.40003229349, juridiskā adrese – Marijas iela 2, Rīgā. 100% kapitāldaļas pieder SIA „NEWSWORKS”². Galvenie darbības veidi ir interneta portālu darbība un ziņu aģentūru darbība.
- 4 SIA “BNS-Latvija” (turpmāk – BNS Latvija), ar reģistrācijas Nr.40003099448, juridiskā adrese – Audēju iela 15, Rīgā. BNS Latvija nosaukums 06.11.2015. mainīts uz SIA “Latvian News Service”. BNS Latvija likvidēts 03.05.2018.
- 5 SIA „Mediju Monitorings” (turpmāk – MM), ar reģistrācijas Nr.40003493580, juridiskā adrese – Kalēju iela 48, Rīgā (faktiskā adrese Audēju iela 15, Rīgā). 22.09.2017. tika pievienots BNS Latvija un likvidēts 03.05.2018.

III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ

- 6 KP 02.02.2017., pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 1. punktu un 22. panta pirmo daļu (prot. Nr. 6, 3.§), ierosināja lietu Nr.PP\5-6\17\1 *“Par KL 9.⁴ panta pirmajā daļā noteikto pārkāpumu OŪ „MM Grupp” darbībās”*.
- 7 KP 30.11.2017. veica KL 9. panta piektās daļas 4. punktā noteiktās procesuālās darbības (turpmāk – procesuālās darbības) sabiedrībās LETA un BNS Latvija.
- 8 KP 15.02.2018. izbeidza lietas Nr. PP\5-6\17\1 *“Par KL 9.⁴ panta pirmajā daļā noteikto pārkāpumu OŪ „MM Grupp” darbībās”* izpēti un ierosināja lietu Nr. KL\5-3\18\5 *“Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu OŪ „MM Grupp”, SIA “Leta”, OŪ AMP INVESTEERINGUD un SIA “LATVIAN NEWS SERVICE” darbībās”*. KP 13.07.2018. nosūtīja lietas dalībniekiem paziņojumu *“Paziņojums par Konkurences padomes lietā Nr. KL\5-3\18\5 iegūto informāciju un konstatētajiem faktiem”*. Pēc paziņojuma saņemšanas MMG un LETA iepazīnās ar lietas materiāliem un visi lietas dalībnieki sniedza viedokļus.

¹ Skatīt: <https://www.infoproff.com/en/companies/regcard/EST2151480/10515366>

² KP 09.10.2015. saņēma MMG vēstuli, kurā tā informē, ka tika nodibināta jauna sabiedrība SIA „NEWSWORKS” ar reģistrācijas Nr.40103923156, juridiskā adrese – Ulbrokas iela 23, Rīga, kuras vienīgais dalībnieks ir OŪ “UP Invest” un kuras dibināšanas mērķis ir aizstāt OŪ “UP Invest” un kļūt par pircēju darījumā. MMG informēja, ka 09.10.2015. darījums tika pabeigts, kura rezultātā SIA „NEWSWORKS” ieguva izšķirošu ietekmi LETA.

- 9 Iepazīstoties ar lietas dalībnieku saņemtajiem viedokļiem, KP 01.11.2018. ierosināja lietu Nr.KL\5-4\18\25 un, pamatojoties uz KL 26. panta piekto daļu, ierosināto lietu apvienoja vienā lietvedībā ar lietu Nr.KL\5-3\18\5 un piešķīra apvienotajai lietai Nr.KL\5-4\18\25 nosaukumu *“Par Konkurences likuma 17. panta pārkāpumu OŪ „MM Grupp” darbībās”* (turpmāk – Lieta). KP 02.11.2018. nosūtīja dalībniekam paziņojumu *“Paziņojums par Konkurences padomes lietā Nr.KL\5-4\18\25 iegūto informāciju un konstatētajiem faktiem”*.
- 10 Pēc 02.11.2018. paziņojuma saņemšanas MMG 07.11.2018. un 08.11.2018. iepazīnās ar lietas materiāliem un 26.11.2018. sniedza viedokli. 07.12.2018. notika MMG pārstāvja mutvārdu uzklauššana.

IV LIETAS FAKTISKO UN TIESISKO APSTĀKĻU IZVĒRTĒJUMS

1. Apvienošanās darījums

- 11 KP 07.08.2015. saņēma ziņojumu (un 03.09.2015. tā papildinājumus) par tirgus dalībnieku apvienošanos (turpmāk – Apvienošanās ziņojums), uzņēmumam MMG (caur Igaunijā reģistrētu sabiedrību OŪ “UP Invest”) iegūstot izšķirošu ietekmi pār LETA (turpmāk – Apvienošanās darījums). Par pilnīgu atbilstoši KL 16. panta pirmajai daļai Apvienošanās ziņojums tika atzīts 03.09.2015. Pirms Apvienošanās ziņojuma iesniegšanas MMG jau bija izšķiroša ietekme pār BNS Latvija un MM.
- 12 Ņemot vērā to, ka tirgus daļas ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū 2014. gadā, kā arī 2015. gadā līdz pat apvienošanās īstenošanai Latvijā bija aptuveni 84,5% LETA un aptuveni 15,5% BNS Latvija³, LETA un BNS Latvija apvienošanās nozīmētu pilnīgu konkurences likvidēšanu un monopola stāvokļa izveidi ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū. Šādos apstākļos apvienošanās izraisītu KL 16. panta trešajā daļā noteiktās sekas, jo pilnīga konkurences likvidēšana atbilst normā noteiktajai būtiskai konkurences samazināšanai vai pat dominējošā stāvokļa izveidošanai vai nostiprināšanai.
- 13 Apvienošanās ziņojumā MMG norādīja, ka pirms Apvienošanās ziņojuma iesniegšanas atsavināja sev piederošos uzņēmumus BNS Latvija un MM (tolaik vēl atsevišķas sabiedrības), noslēdzot 29.07.2015. pirkuma līgumu par BNS Latvija un MM kapitāldaļu pārdošanu OŪ „AMP INVESTEERINGUD” (turpmāk – AMP).
- 14 31.08.2015. tika pabeigts BNS Latvija un MM pārdošanas darījums⁴, MMG atsavināja BNS Latvija un MM par labu neatkarīgam uzņēmumam AMP un Apvienošanās ziņojuma iesniedzēji ziņojumā bija apstiprinājuši, ka *“[...]MMG grupas uzņēmumi vietējo ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā nedarbojas. Saskaņā ar 2015.gada 7.jūlija SIA „BNS-Latvija” un SIA „Mediju Monitorings” pārdošanas darījuma nodomu protokola noteikumiem līdz MMG iegūs kontroli pār LETA SIA „BNS-Latvija” un SIA „MM” tiks atsavinātas no MMG grupas neatkarīgajai trešajai personai – Igaunijas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību OŪ „AMP Investeeringud”[...] un tāpat SIA “BNS Latvija” un SIA “Mediju Monitorings” vairs nebūs MMG grupas sabiedrības”*⁵. Tāpat MMG Apvienošanās ziņojumā norāda, ka *“[...] apvienošanās neietekmēs vietējo ziņu aģentūru pakalpojumu tirgu Latvijas teritorijā, jo MMG grupai iegūstot izšķirošu ietekmi pār LETA, tirgus daļa šajā tirgū nepalīelināsies”*⁶. Atbilstoši Apvienošanās ziņojumā ietvertajai un apvienošanās dalībnieku sniegtajai informācijai konkurences struktūra ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā pēc Apvienošanās darījuma realizēšanas nemainītos, t.i. joprojām saglabātos divi neatkarīgi ziņu aģentūru pakalpojumu tirgus dalībnieki Latvijā – BNS Latvija (īpašnieks AMP) un LETA (īpašnieks MMG). Ņemot vērā minēto, ka MMG novērsa KL 16. panta trešajā daļā minēto seku iestāšanos, jo pēc BNS

³ Apvienošanās ziņojums, 36.lp. Pieejams: Lietas materiālu 1.sējums, 130.-184.lp.

⁴ Lēmums Nr.60, 8.rindkopa.

⁵ Apvienošanās ziņojums, 36.lp.

⁶ Apvienošanās ziņojums, 37.lp.

Latvija un MM atsavināšanas LETA un MMG darbība ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā vairs nepārklājas un paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās ziņu aģentūru tirgū Latvijā vairs neizraisīja būtisku konkurences samazināšanos (Lēmuma Nr. 60 20., 26.–27. rindkopas), KP 23.12.2015. pieņēma KL 16. panta ceturtajā daļā noteikto Lēmumu Nr. 60.

- 15 Pirms Lēmuma Nr. 60 pieņemšanas, MMG 09.10.2015. informēja KP par to, ka Apvienošanās darījums ticis pabeigts 09.10.2015.⁷
- 16 Pēc Lēmuma Nr. 60 pieņemšanas KP saņēma informāciju, ka Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā⁸ ar BNS Latvija pārtrauca darba tiesiskās attiecības 30 darbinieki un ar MM 16 darbinieki. Minētie darbinieki Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā uzsāka darba tiesiskās attiecības ar LETA, pār kuru Apvienošanās darījuma rezultātā MMG ieguva izšķirošu ietekmi. MMG minēto informāciju Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā KP nepaziņoja.

2. Normatīvais regulējums

- 17 Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 800 “*Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos*” (turpmāk – Apvienošanās noteikumi) 5.punktu “*iesniedzējs nekavējoties informē padomi par apstākļu vai faktu izmaiņām pēc ziņojuma iesniegšanas. Ja attiecīgās izmaiņas var ietekmēt apvienošanās izvērtēšanu, padome var noteikt, ka ziņojuma saņemšanas diena ir diena, kad padomē saņemta pilnīga informācija par attiecīgajām izmaiņām, un piecu darbdienu laikā rakstiski informē par to iesniedzēju.*”
- 18 Saskaņā ar KL 16. panta trešo daļu KP ar lēmumu aizliedz apvienošanos, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Savukārt saskaņā ar KL 16.panta ceturto daļu, ja apvienošanās neizraisa 16.panta trešajā daļā minētās sekas, KP pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanos.
- 19 Saskaņā ar KL 17. panta otro daļu, ja ir notikusi tirgus dalībnieku apvienošanās, kas ir pretrunā ar KL 16. panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā pieņemto KP lēmumu, KP ir tiesīga pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz 1400 *euro* par katru dienu, skaitot no dienas, kad sākusies nelikumīgā darbība.

3. BNS Latvija un MM darbinieku pāriešana uz LETA (MMG)

- 20 Apvienošanās ziņojumā iesniedzējs MMG norādīja, ka “*Ziņu aģentūra ir organizācija, kas apkopo informāciju par jaunākajiem notikumiem, izveido viegli modificējamus un pielāgojumus jaunāko ziņu ziņojumus (rakstus, foto materiālus, video materiālus utt.) un pārdod tos saviem abonentiem, kas pārsvarā ir profesionālas organizācijas, kas sniedz maksas vai bezmaksas ziņu pakalpojumus gala lietotājiem [..]*”⁹
- 21 Līdz ar to Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas ietvaros KP konstatēja, ka BNS Latvija un LETA darbības veids ir pakalpojumu sniegšana ziņu aģentūru tirgū, apkopojot informāciju par jaunākajiem notikumiem, izveidojot īsus, viegli uztveramus, modificējamus jaunāko ziņu ziņojumus jeb “faktu ziņas” un pārdodot tos saviem klientiem. Ziņu aģentūras veido faktu ziņas no vietējiem notikumiem, kā arī iepērk ziņas no ārvalstu ziņu aģentūrām par aktuāliem ārvalstu notikumiem. Minētā informācija tiek pārdota vietējiem medijiem un citiem klientiem gan aktuālo ziņu formā, gan piedāvājot pieeju ziņu arhīvam un mediju monitoringu par klientam interesējošām tēmām.¹⁰ KP norāda, ka ziņu aģentūras pamata produktu (informācijas par jaunākajiem notikumiem apkopošanu un jaunāko ziņu ziņojumu izveide) rada aģentūrā

⁷ MMG 09.10.2015. vēstule “*Par apvienošanās darījumu, kura rezultātā OŪ “MM Grupp” caur OŪ “UP Invest” un SIA “NEWSWORKS” iegūst izšķirošu ietekmi SIA “LETA”*”. Pieejams: Lietas materiālu 7.sējuma 156.-157.lp.

⁸ Apvienošanās ziņojumu KP vērtēja no 07.08.2015. – 23.12.2015.

⁹ Apvienošanās ziņojums, 35.lp.

¹⁰ Lēmums Nr.60, 16.rindkopa.

- strādājošie darbinieki, jo tieši tie veido rakstus, sagatavo foto un video materiālus, kas rezultātā pārtop par jaunākajām ziņām.
- 22 Par darbinieku nozīmi ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū liecina arī personāla izmaksu apjoms salīdzinot ar citām uzņēmuma izmaksām. Analizējot BNS Latvija 2014. gada pārskatu (iepriekšējais gads pirms uzņēmuma pārdošanas) ir secināms, ka lielākās aģentūras izmaksas ir bijušas *Personāla izmaksas* 490 604 euro apmērā jeb 76% no visiem uzņēmuma izdevumiem 2014.gadā. Pēc tam seko *Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas* 119 641 euro apmērā jeb 18,5%, *Materiālu izmaksas* 30 219 euro apmērā jeb 4,7%, *Līdzekļu un vērtību norakstīšana* 3 585 euro apmērā jeb 0,5% un *Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas* 1 691 euro apmērā jeb 0,3%.
- 23 No BNS Latvija 2015. gada pārskata secināms, ka arī 2015. gadā lielākās aģentūras izmaksas ir bijušas *Personāla izmaksas* 526 218 euro apmērā jeb 62,1% no visiem uzņēmuma izdevumiem 2015. gadā. Pēc tam seko *Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas* 159 424 euro apmērā jeb 18,8%, *Materiālu izmaksas* 150 933 euro apmērā jeb 17,8%, *Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas* 9 015 euro apmērā jeb 1,1% un *Līdzekļu un vērtību norakstīšana* 1 619 euro apmērā jeb 0,2%. Ņemot vērā 2014. – 2015.gada pārskatu datus secināms, ka personāla izdevumi ir vairāk kā puse no uzņēmuma visiem izdevumiem, veidojot vidēji 2/3 līdz 3/4 izmaksu¹¹. Minētais norāda, ka ziņu aģentūrā strādājošie darbinieki ir svarīgākais apvienošanās dalībnieku ekonomiskās darbības resurss, kas ir būtisks ziņu aģentūras konkurētspējai un pastāvēšanai.
- 24 Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) reģistros pieejamo informāciju periodā no 06.11.2015. līdz 01.12.2015. (jeb 26 dienās Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā) no BNS Latvija uz LETA pārgāja 30 no 38 darbiniekiem jeb 79% no visiem BNS Latvija darbiniekiem, kuriem darba tiesiskās attiecības bija uz darba līguma pamata (skatīt Tabulu Nr.1). 90% no pārgājušajiem darbiniekiem uzsāka darba tiesiskās attiecības ar LETA nākamajā dienā pēc darba tiesisko attiecību pārtraukšanas ar BNS Latvija, 10% – ar dažu dienu starpību.
- 25 Pārgājušo darbinieku starpā bija tā laika BNS Latvija valdes priekšsēdētājs [pers. B], kā arī tādi darbinieki, kas BNS Latvija strādāja ilglaicīgi (jau kopš 1996. gada). No MMG iesniegtās informācijas ir secināms, ka pārgājušo BNS darbinieku skaitā bija 7 ziņu redaktori, 5 ziņu reportieri, 9 tulki, 2 analītiķi, 1 atbildīgais par laika ziņām, 1 atbildīgais par sporta ziņām, 1 galvenais analītiķis un citi darbinieki.¹² Analizējot procesuālo darbību laikā iegūto informāciju, KP secina, ka pārgājušie BNS Latvija darbinieki LETA turpināja pildīt līdzīgas funkcijas, strādājot pie ziņu veidošanas – ekonomikas ziņu redaktori (4) un žurnālists (1), socpolitikas ziņu redaktori (3) un žurnālists (1), sporta ziņu reportieri (2), ārzemju ziņu redaktors (1), tulki (9), Baltijas ziņu nodaļas vadītājs (1), laika ziņu veidotājs (1), apskatu galvenais redaktors (1), redaktors-apskatu veidotājs (1), žurnālists (1) un citi amati.¹³
- 26 Procesuālo darbību laikā 30.11.2017. KP konstatēja, ka BNS Latvija palika strādāt tikai četri darbinieki (divi no kuriem atradās ilgstošā prombūtnē) un valdes loceklis.¹⁴

¹¹ Darbinieki veidoja BNS Latvija lielākos izdevumus arī atbilstoši AMP īpašnieka [pers. A] paskaidrojumiem. AMP 30.08.2018. vēstule, 1.lp. Pieejams: Lietas 6.sējuma 138.-139.lp.

¹² MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “*Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5*”, 1.pielikums. Pieejams: Lietas materiālu 6.sējums, 176.-178.lp.

¹³ Darbinieku saraksts SIA “LETA” 2015.gadā. Pieejams: Lietas materiālu 4.sējums, 227.-244.lp.; Darbinieku saraksts SIA “LETA” 2016.gadā. Lietas materiālu 4.sējums, 245.-250.lp., 5.sējums, 1.-42.lp.

¹⁴ KP un BNS Latvija valdes locekļa [pers. C] sarunu protokols, 3.lp. Pieejams: Lietas materiālu 6.sējuma 10.-15.lp.

No BNS Latvija uz LETA pārgājušie darbinieki Apvienošanās ziņojuma izvērtēšanas laikā¹⁵

	Darbinieka uzvārds, vārds	Darba attiecību beigu datums BNS Latvija	Darba attiecību sākuma datums LETA
1	Persona 1	25.11.2015	26.11.2015
2	Persona 2	12.11.2015	13.11.2015
3	Persona 3	12.11.2015	13.11.2015
4	Persona 4	12.11.2015	13.11.2015
5	Persona 5	16.11.2015	17.11.2015
6	Persona 6	16.11.2015	17.11.2015
7	Persona 7	08.11.2015	09.11.2015
8	Persona 8	26.11.2015	30.11.2015
9	Persona 9	16.11.2015	17.11.2015
10	Persona 10	11.11.2015	12.11.2015
11	Persona 11	12.11.2015	13.11.2015
12	Persona 12	12.11.2015	13.11.2015
13	Persona 13	12.11.2015	13.11.2015
14	[pers. B]	06.11.2015	09.11.2015
15	Persona 14	30.11.2015	01.12.2015
16	Persona 15	19.11.2015	20.11.2015
17	Persona 16	12.11.2015	13.11.2015
18	Persona 17	30.11.2015	01.12.2015
19	Persona 18	12.11.2015	13.11.2015
20	Persona 19	16.11.2015	17.11.2015
21	Persona 20	08.11.2015	09.11.2015
22	Persona 21	08.11.2015	09.11.2015
23	Persona 22	12.11.2015	13.11.2015
24	Persona 23	17.11.2015	19.11.2015
25	Persona 24	08.11.2015	09.11.2015
26	Persona 25	08.11.2015	09.11.2015
27	Persona 26	08.11.2015	09.11.2015
28	Persona 27	25.11.2015	26.11.2015
29	Persona 28	12.11.2015	13.11.2015
30	Persona 29	16.11.2015	17.11.2015

Avots: Izdrukas no VID datu noliktavas sistēmas “Pārskata periodā pieņemtie un atlaistie darba ņēmēji” BNS Latvija un LETA.

- 27 Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta reģistros pieejamo informāciju, no MM uz LETA pārgāja 16 no 17 darbiniekiem jeb 94% no visiem MM darbiniekiem, kuriem darba tiesiskās attiecības bija uz darba līguma pamata (skatīt Tabulu Nr.2). Visi darbinieki uzsāka darba attiecības ar LETA nākamajā dienā pēc to pārtraukšanas ar MM – 15 darbinieki uzsāka darbu 09.11.2018. un viens 01.12.2018. Kopumā darbinieku pāriešana notika 24 dienu ievaros Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā. Vienīgais palikušais MM pārstāvis bija valdes loceklis [pers. C]. No MMG sniegtās informācijas ir secināms, ka uz LETA pārgāja šādi MM darbinieki – vismaz 11 redaktori, 2 tulki, 1 galvenais ražošanas vadītājs, 1 galvenais analītiķis.¹⁶ No KP procesuālo

¹⁵ 23.11.2017. izdrukas no VID datu noliktavas sistēmas “Pārskata periodā pieņemtie un atlaistie darba ņēmēji” BNS Latvija un LETA. Pieejams: Lietas materiālu 3.sējums, 97.-100.lp.

¹⁶ MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5”, 1.pielikums. Precīza informācija par Persona 17 amatu BNS Latvija nav pieejama, taču no KP procesuālo darbību laikā iegūtās informācijas ir zināms, ka LETA Persona 17 pildīja IT projektu vadītāja amatu.

darbību laikā iegūtās informācijas ir secināms, ka bijušie MM darbinieki LETA ieņēma līdzīgus amatus – mediju monitoringa speciālists (5), datu apstrādes speciālists (4), tulks (2), monitoringa veidotājs (1), mediju monitoringa analītiķis (1), monitoringa vadītājs (1), galvenais redaktors (1).

Tabula Nr.2

No MM uz LETA pārgājušie darbinieki Apvienošanās ziņojuma izvērtēšanas laikā

	Darbinieka uzvārds, vārds	Darba attiecību beigu datums MM	Darba attiecību sākuma datums LETA
1	Persona 30	08.11.2015	09.11.2015
2	Persona 31	08.11.2015	09.11.2015
3	Persona 32	08.11.2015	09.11.2015
4	Persona 33	08.11.2015	09.11.2015
5	Persona 34	08.11.2015	09.11.2015
6	Persona 35	08.11.2015	09.11.2015
7	Persona 36	08.11.2015	09.11.2015
8	Persona 37	08.11.2015	09.11.2015
9	Persona 38	30.11.2015	01.12.2015
10	Persona 39	08.11.2015	09.11.2015
11	Persona 40	08.11.2015	09.11.2015
12	Persona 41	08.11.2015	09.11.2015
13	Persona 42	08.11.2015	09.11.2015
14	Persona 43	08.11.2015	09.11.2015
15	Persona 44	08.11.2015	09.11.2015
16	Persona 45	08.11.2015	09.11.2015

Avots: Izdrukas no VID datu noliktavas sistēmas “Pārskata periodā pieņemtie un atlaistie darba ņēmēji” MM un LETA.

- 28 Kopumā laikā periodā 06.11.2015.–01.12.2015. LETA (MMG) pieņēma darbā 46 BNS Latvija un MM darbinieku. Apvienošanās ziņojuma iesniegšanas brīdī LETA strādāja (*) darbinieki.¹⁷ Ņemot vērā minēto LETA (MMG) pieņemtie BNS Latvija un MM 46 darbinieki veido aptuveni (*) [20-30] % no LETA darbinieku skaita.
- 29 Lietas izpētes laikā LETA valdes loceklis [pers. B] norādīja KP, ka LETA jaunie īpašnieki MMG uzticējās viņam, tādēļ paaicināja nākt strādāt uz LETA. Nākot strādāt uz LETA, [pers. B] paņēma līdzi arī savus labākos darbiniekus no BNS Latvija. LETA valdes loceklis [pers. B] norādīja, ka viņa interese nebija, lai BNS Latvija paliek labākie darbinieki.¹⁸ MMG savos paskaidrojumos par darbinieku pāriešanas faktu norāda: “[pers. B] un atsevišķo darbinieku pāreja uz LETA bija parasta prakse un loģisks solis. Tā ir vispārzināma un pieņemta saprātīga prakse, ka pārdodot vienu uzņēmumu un nopērkot tās pašas jomas citu uzņēmumu, parasti līdzīgos gadījumos pārdotā uzņēmuma vecā valde un tās personāla komanda (lojālie darbinieki) seko akcionāram uz jauno uzņēmumu, lai nodrošinātos pret iespējamiem riskiem, ka iegādātā uzņēmuma personāls pamet savus posteņus vai citādi izturas nelojāli pret jauno valdi, bet jaunais akcionārs pārdotajā uzņēmumā ieceļ jaunu valdi, kas ir lojāla jaunajam uzņēmuma īpašniekam, kas savukārt izveido tai lojālu personāla komandu.”¹⁹

¹⁷ MMG 01.09.2015. vēstule “Par papildus informācijas sniegšanu sakarā ar ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu” 1.pielikums.

¹⁸ KP un LETA 30.11.2017. sarunu protokols, 3.lp. Pieejams: Lietas materiālu 4.sējuma 221.lp.

¹⁹ MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5”, 22.lp. Pieejams: Lietas materiālu 6.sējums,142.-175.lp.

- 30 LETA valdes locekļa [pers. B] un MMG paskaidrojumi liecina par MMG vismaz Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā iniciētu, plānotu un saimnieciski apsvērtu rīcību attiecībā uz BNS Latvija un MM darbinieku pievienošanu jauniegūtajai sabiedrībai LETA. Minētais vienlaicīgi liecina par to, ka BNS Latvija un MM atsavināšana AMP bija MMG formāla rīcība, jo jau pirms Lēmuma Nr.60 pieņemšanas MMG pievienoja jauniegūtajai sabiedrībai BNS Latvija un MM lielāko daļu darbinieku, kas bija abu ziņu aģentūru ekonomiskās darbības svarīgākais resurss, kas bija būtisks abu ziņu aģentūru konkurētspējai un pastāvēšanai ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū.
- 31 Ņemot vērā minēto KP secina, ka neraugoties uz to, ka Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā MMG atsavināja BNS Latvija un MM trešajai personai AMP, lai novērstu 16. panta trešajā daļā noteiktās sekas (lēmuma 11.-13.rindkopas), MMG Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā pievienoja BNS Latvija un MM lielāko daļu darbinieku, kas ir abu ziņu aģentūru ekonomiskās darbības svarīgākais resurss, kas nodrošina abu ziņu aģentūru konkurētspēju un pastāvēšanu, jauniegūtajai sabiedrībai LETA.

4. Apvienošanās noteikumu pārkāpums

- 32 Saskaņā ar Apvienošanās noteikumu 28.4. punktu ziņojuma iesniedzējam ir pienākums apvienošanās ziņojumā iekļaut paredzētos nozīmīgākos apvienošanās procesa posmus un to termiņus, savukārt 28.6. punkts paredz pienākumu iekļaut paredzēto īpašuma, lietojuma tiesību un kontroles struktūru pēc apvienošanās.
- 33 MMG Apvienošanās ziņojumā iekļāva informāciju par būtisku apvienošanās procesa posmu, to termiņu un kontroles struktūru pēc apvienošanās, tajā skaitā – informāciju par BNS Latvija un MM nodalīšanu par labu trešajai personai AMP pirms LETA iegādes. Ņemot vērā to, ka MMG Apvienošanās ziņojumā bija norādījis, ka ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā pamatā darbojas divas lielākās ziņu aģentūras – LETA un BNS Latvija²⁰, informācija par BNS Latvija nodalīšanu bija būtiska un liecināja par konkurences struktūras saglabāšanos tirgū pēc apvienošanās realizēšanas. Pretējā gadījumā, paturot sev piederošo BNS Latvija un apvienošanās rezultātā iegūstot kontroli pār LETA, MMG iegūtu kontroli pār teju 100% tirgus. Tādēļ MMG apzinājās minētā fakta nozīmi un iekļāva Ziņojumā informāciju²¹ par to, ka BNS Latvija un MM līdz LETA pārņemšanai vairs nebūs MMG īpašumā.
- 34 BNS Latvija nodalīšana bija priekšnoteikums KP secinājumiem par to, ka Apvienošanās darījuma rezultātā tirgus dalībnieku – MMG un LETA – darbība ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā nepārklāsies un tirgus konkurences struktūra saglabāsies nemainīga.²² Līdz ar to nav pieļaujama situācija, kurā nodalītās sabiedrības aktīvi tiek atgūti atpakaļ pārdevējam. Salīdzinājumam arī *Paziņojumā par pieņemamiem aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar Padomes Regulu Nr.139/2004 un Komisijas Regulu Nr.802/2014* (turpmāk – EK Paziņojums) 43. punktā ir skaidrots “uzņēmumu nodalīšanas neatgriezeniskuma princips”, atbilstoši kuram, lai efektīvi saglabātu nodalīšanas rezultātā nodrošinātu pozitīvu strukturālo ietekmi uz konkurenci, apvienotais uzņēmums nevar atgūt ietekmi pār visu vai daļu nodalītā uzņēmuma. Efektivitātes nodrošināšanai uzņēmumu nodalīšanas neatgriezeniskuma princips parasti darbojas 10 gadus pēc nodalīšanas.
- 35 KP norāda, ka MMG Apvienošanās ziņojumā sniegtā informācija par BNS Latvija un MM nodalīšanu par labu trešajai personai liecina par sabiedrības strukturālu nodalīšanu. Strukturālai

²⁰ Apvienošanās ziņojums, 36.lp.

²¹ MMG Apvienošanās ziņojumā norāda “*Tas [MMG kontroles iegūšana pār LETA] arī palielinās līdzšinējos MMG grupas ieguldījumus vietējo ziņu aģentūru un mediju monitoringa pakalpojumu tirgos Latvijas teritorijā, jo līdz šim MMG grupai bija izšķiroša ietekme pār SIA “BNS-Latvija” un SIA “Mediju Monitorings”, kas darbojas šajos tirgos, bet kas saskaņā ar 2015.gada 7.jūlija “BNS-Latvija” un SIA “Mediju Monitorings” pārdošanas darījuma nodomu protokola noteikumiem līdz MMG grupa iegūs kontroli pār LETA tiks atsavinātas no MMG grupas neatkarīgai trešajai personai – [..]OŪ “AMP Investeeringud”[..]”.* Skatīt: Apvienošanās ziņojuma 42.lp.

²² Lēmums Nr.60, 20., 26.-27.rindkopas.

nodalīšanai apvienošanās ziņojuma izvērtēšanas kontekstā ir būtiski ierobežojumi, kuri izriet no augstāk minētā uzņēmumu nodalīšanas neatgriezeniskuma principa, kas nodrošina sabiedrības nodalīšanas efektivitāti un konkrētajā gadījumā saglabātu (nemainītu) konkurences struktūru ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā.

- 36 Līdz ar to, MMG bija informējusi KP par strukturālu nodalīšanu, neparedzot vai neinformējot KP par papildu nosacījumiem jeb par jebkādu aktīvu, piemēram, personāla, atgūšanu daļējā apmērā. Tādējādi Ziņojumā ietvertā informācija norādīja uz to, ka ir plānota visu to BNS Latvija un MM aktīvu nodalīšana, uz kuriem pamatojas to pašreizējā darbība. Līdz ar to KP nebija šaubu, ka MMG uzņēmējdarbība daļā, kas nodrošināja konkurenci LETA, tiks pilnībā nodalīta un, pieņemot labvēlīgu lēmumu par tirgus dalībnieku apvienošanu, konkurence ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū saglabāsies, jo apvienošanās rezultātā tiks mainīta vienīgi kontrole pār tirgus dalībniekiem.
- 37 Saskaņā ar Apvienošanās noteikumu 5. punktu apvienošanās ziņojuma iesniedzējam ir pienākums informēt KP par apstākļu vai faktu izmaiņām, kas kļūst zināmas pēc ziņojuma iesniegšanas. Normas otrais teikums noteic, ka, ja attiecīgās izmaiņas var ietekmēt apvienošanās izvērtēšanu, KP var noteikt, ka ziņojuma saņemšanas diena ir diena, kad padomē saņemta pilnīga informācija par attiecīgajām izmaiņām. KP norāda, ka, izvērtējot apvienošanās darījumus, KP sagaida no apvienošanās dalībniekiem pilnīgu informāciju, kura patiesi Apvienošanās ziņojumā ataino apvienošanās darījuma būtību, lai pārbaudītu un izdarītu secinājumus par to, vai tirgus dalībnieku apvienošanās rezultātā radīsies vai nostiprināsies dominējošais stāvoklis, un vai jebkurā konkrētajā tirgū tiks būtiski samazināta konkurence.
- 38 Turklāt, saskaņā ar Apvienošanās noteikumu 32.4. punktu apvienošanās ziņojuma iesniedzējam ir jāpievieno ziņojumam iesniegtās informācijas patiesuma apliecinājumu. Arī atbilstoši ES apvienošanās kontroles regulējumam būtiska nozīme ir piešķirta apvienošanas dalībnieku pienākumam sniegt patiesu un pilnīgu informāciju.²³
- 39 Ņemot vērā Apvienošanās noteikumos norādīto, KP paļaujas, ka apvienošanās ziņojumā apvienošanās dalībnieki norāda patiesu un pilnīgu informāciju. KP tālāk paļaujas, ka apvienošanās ziņojuma iesniedzējs ziņos par jebkuru apstākļu vai faktu izmaiņām, neatkarīgi no tā, vai, tirgus dalībnieka ieskatā, tas var ietekmēt KP lēmumu. Saskaņā ar Apvienošanās noteikumu 35. punktu KP publicē informāciju par saņemto apvienošanās darījumu un tādējādi informē tirgu par apvienošanu. Līdz ar to tirgus paļaujas, ka apvienošanās ziņojums patiesi atspoguļo apvienošanās darījuma būtību, lai būtu iespēja izdarīt informētus secinājumus par apvienošanās ietekmi uz konkurenci. Vērtējumu par to, vai apstākļu vai faktu izmaiņas var ietekmēt apvienošanās izvērtēšanu, veic KP.
- 40 Līdz ar to KP, saņemot MMG iesniegto Apvienošanās ziņojumu, paļāvās, ka tajā iekļautā informācija ir pilnīga un patiesa – BNS Latvija un MM tiks atsavināti pilnībā ar visiem tās būtiskajiem aktīviem par labu AMP un vēlāk nodalītie aktīvi netiks atgūti. Arī veicot Lietas ietvaros novērtējumu atbilstoši KL 16. panta trešajai daļai, KP paļāvās, ka MMG ievēroja Apvienošanās noteikumu 5. punkta prasības. MMG informēja KP par BNS Latvija un MM atsavināšanu AMP, lai novērstu KL 16. panta trešās daļas sekas, iegādājoties LETA. Tomēr ne

²³ Skatīt: Padomes regula Nr.139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju, anotācijas 39.rindkopa. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004R0139&from=EN>. Analizējot EK praksi, ir secināms, ka apvienošanās paziņojumā iekļautajai informācijai ir ļoti būtiska nozīme un apvienošanās regulējums kopumā izvērta ļoti augstus standartus attiecībā uz apvienošanās paziņojumā iekļauto informāciju, tās patiesumu un pilnīgumu. Tā EK savā lēmumā lietā *Facebook/WhatsApp* (EK 17.05.2017. lēmums lietā M.8228 *Facebook/WhatsApp*). Pieejams: <http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions>) sodīja Facebook par maldinošas informācijas sniegšanu, pārkāpjot Padomes regulas Nr.139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju 14.panta pirmās daļas “a” un “b” punktus, jeb “iesniegumā, sertifikātā, paziņojumā vai tā pielikumā sniedz nepatiesu vai maldinošu informāciju [...]” un “sniedz nepatiesu vai maldinošu informāciju, atbildot uz pieprasījumu [...]”. Konkrētajā lietā EK konstatēja, ka Facebook ir sniedzis nekorektu vai maldinošu informāciju par iespējām automātiski savienot Facebook lietotāju ID ar WhatsApp lietotāju mobilo telefonu numuriem (*Facebook/WhatsApp* 77.rindkopa).

Apvienošanās ziņojumā, ne Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā MMG neinformēja KP par BNS Latvija un MM darbinieku pievienošanu LETA.

- 41 Šādos apstākļos KP secina, ka MMG pārkāpa Apvienošanās noteikumu 5. punktā noteikto pienākumu nekavējoties informēt KP par apstākļu un faktu izmaiņām, kas kļuvušas zināmas pēc Apvienošanās ziņojuma iesniegšanas. Minētais pārkāpums ir procesuālās dabas²⁴.
- 42 Tālāk KP vērtē konstatētā MMG procesuālā pārkāpuma ietekmi uz Lēmuma Nr.60 daļu, kurā KP atbilstoši KL 16. panta trešajā daļā noteiktajai kārtībai izdarīja apsvērumus par paziņotā Apvienošanās darījuma (t.sk., par MMG iepriekš veiktas BNS un MM atsavināšanas) ietekmi uz konkurences struktūru ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū – vai apvienošanās rezultātā radās vai nostiprinājās dominējošais stāvoklis, vai varēja tikt būtiski samazināta konkurence. Proti, vai, ņemot vērā MMG konstatēto procesuālo pārkāpumu, ir notikusi apvienošanās, kas ir pretēja KP atbilstoši KL 16. panta trešajā daļā noteiktajai kārtībā izdarītajiem apsvērumiem, kas ir pieņemtā Lēmuma Nr.60 pamatā un ir neatņemama tā sastāvdaļa.²⁵

5. Konkurences būtiska samazināšanās ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū

- 43 No KL 16. panta trešās daļas izriet, ka, ja apvienošanās rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence, KP apvienošanos aizliedz. Vienlaicīgi, saskaņā ar KL 16. panta ceturto daļu apvienošanos var atļaut, ja apvienošanās neizraisa KL 16. panta trešajā daļā minētās sekas.
- 44 KP norāda, ka, neraugoties uz to, ka pieņemtais Lēmums Nr.60 ietver apsvērumus, kas atbilst KL 16. panta ceturtajā daļā noteiktajām KP tiesībām pieņemt lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanos, KP pirms lēmuma pieņemšanas ir vērtējusi arī apstākļus un izdarīja apsvērumus, kas bija par pamatu 16. panta trešajā daļā paredzētā lēmuma (aizliedzoša lēmuma vai atļaujoša lēmuma ar saistošajiem noteikumiem) pieņemšanai. Proti, KP vispirms izvērtēja iespējama dominējošā stāvokļa rašanās vai nostiprināšanās iespējamību, kā arī vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Turklāt, KP vērtēja arī paziņotās apvienošanās ietekmi uz konkurenci vispār. Minētais KP pienākums izriet no apvienošanās regulējuma mērķa, proti, ka ierobežojamas ir tādas apvienošanās, kam ir būtiska ietekme uz brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci.²⁶
- 45 No Lēmuma Nr. 60 izriet, ka MMG novērsa KL 16. panta trešajā daļā minēto seku iestāšanos, jo pēc BNS Latvija un MM atsavināšanas LETA un MMG darbība ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā vairs nepārklājas un paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās ziņu aģentūru tirgū Latvijā vairs neizraisīja būtisku konkurences samazināšanos (Lēmuma Nr. 60 20., 26.–27.rindkopas). Atbilstoši šādiem KL 16.panta trešajā daļā noteiktajai kārtībā izdarītajiem apsvērumiem par BNS un MM atsavināšanu, KP pieņēma Lēmumu Nr. 60.
- 46 Tomēr, ņemot vērā MMG konstatēto procesuālo pārkāpumu, Lēmumā Nr. 60 nav bijis iespējams vērtēt un ņemt vērā, ka Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā MMG pievienoja jauniegūtajai sabiedrībai LETA tuvākā konkurenta BNS Latvija, kā arī MM darbiniekus apjomā, kas būtiski ietekmēja abu sabiedrību konkurētspēju un ierobežotu to tālāku darbību vai pastāvēšanu tirgū. Analizējot pieejamos datus Apvienošanās ziņojuma vērtēšanas laikā (BNS Latvija 2014. gada pārskats), kā arī 2015. gada pārskatu, lēmuma 22., 23.rindkopās secināts, ka BNS Latvija darbinieku izmaksu attiecība pret kopējiem BNS Latvija izdevumiem 2014.–2015.gadā veidoja 2/3 – 3/4. Tik nozīmīgs ziņu aģentūras apgrozījumu ģenerējoša resursa

²⁴ Procesuāla pārkāpuma konstatēšana ir patstāvīga un neatkarīga no paša pārkāpuma ietekmes uz Lēmuma par materiālo tiesību normu – KL 16.panta trešās un ceturtais daļas – piemērošanu. Sal. EK *Facebook/WhatsApp* lietā norādīja, ka pārkāpuma konstatēšana par procesuālo pārkāpumu neietekmē EK iepriekš 2014.gadā pieņemto atļaujošo lēmumu par abu kompāniju apvienošanos. (*Facebook/WhatsApp* 100.rindkopa).

²⁵ Pieņemot lēmumu atbilstoši KL 16.panta ceturtajai daļai, KP vispirms konstatē un lem par to, vai paziņotā apvienošanās izraisa KL 16.panta trešajā daļā minētās sekas.

²⁶ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 10.02.2012. spriedums lietā Nr.A42563607 SKA – 43/2012, 11.rindkopa. Pieejams: <http://www.at.gov.lv/downloadlawfile/4543>

samazinājums Apvienošanās ziņojuma izvērtēšanas laikā būtu par pamatu secināt par būtisku BNS Latvija apgrozījuma samazinājumu nākotnē un attiecīgi būtu par pamatu secināt par būtisku BNS Latvija tirgus daļas samazinājumu.

- 47 Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas ietvaros tika konstatēts, ka 2014. gadā pirms apvienošanās pēc kopējā apgrozījuma LETA tirgus daļa bija ~84,5%, bet BNS Latvija ~15,5%. Tā kā MMG pievienoja jauniegūtajai sabiedrībai BNS Latvija un MM darbinieku lielāko daļu, kas bija abu sabiedrību ekonomiskās darbības svarīgākais resurss (skatīt lēmuma 23. rindkopu), tad KP secinātu, ka MMG šādā veidā var likvidēt efektīvu konkurenci, būtiski samazinot tuvākā konkurenta BNS Latvija spēju izdarīt un uzturēt konkurences spiedienu tirgū. Ņemot vērā, ka BNS Latvija vairs nebūtu spējīga izdarīt konkurences spiedienu, LETA faktiski palielinātu LETA tirgus daļu ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū par tuvākā konkurenta BNS Latvija iepriekš aizņemto tirgus daļu, apvienošanās rezultātā būtiski mainot tirgus konkurences struktūru un radot apstākļus kļūt par vienīgo tirgus dalībnieku ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā.
- 48 Šādos apstākļos, ņemot vērā Lietā noskaidroto informāciju, KP secinātu, ka MMG un LETA apvienošanās varētu izraisīt būtisku konkurences samazināšanos ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā, kas būtu par pamatu apvienošanās aizliegt vai atļaut ar saistošiem noteikumiem, ja atzītu tirgus dalībnieka iesniegtos saistošos noteikumus par pietiekamiem efektīvas tirgus konkurences struktūras saglabāšanai. Līdz ar to MMG un LETA apvienošanās notika pretēji Lēmumā Nr. 60 atbilstoši KL 16. pantā trešajā daļā noteiktajām kārtībā izdarītajiem apsvērumiem.

6. Lietā sniegtā viedokļa izvērtējums

6.1. Par BNS Latvija un MM darbiniekiem

- 49 MMG norāda, ka *“minētie darbinieki ir pārsvarā gados jauni (lielākā daļa mileniāļi) – reportieri, žurnālisti, redaktori, datu ievades operatori, tulkoņi utml., kuriem nav sevišķu prasmi vai jāveic ārkārtīgi sarežģīts darbs, kas padarītu šos darbiniekus par neaizvietojamiem [..].”*²⁷ KP norāda, ka darbinieku vecums šajā gadījumā nevar būt par pamatu argumentam, ka attiecīgie darbinieki nav būtiski uzņēmumam, ņemot vērā, ka minētie darbinieki ieņēma noteiktus amatus, tātad spēja pildīt amata funkcijas un piedalīties ziņu veidošanā, nodrošinot uzņēmuma būtiskās funkcijas.
- 50 Tāpat MMG norāda, ka *“[...] galvenais iemesls šo darbinieku pārejai uz LETA bija nevis šo darbinieku sevišķās prasmes, bet gan tas, ka jaunā LNS [BNS Latvija] un MM vadība un AMP īpašnieks [pers. A] bija darījusi tiem zināmus savus plānus samazināt darbinieku skaitu un [LETA valdes loceklis [pers. B]] vienlaicīgi novērtēja viņu lojalitāti un spēju sastrādāties, piedāvājot tiem darbu LETA, kas LETA pārņemšanas sākotnējā posmā bija ļoti svarīgas kvalitātes, lai nodrošinātu nepārtrauktu LETA darbu un nodrošinātos pret iespējamiem riskiem, ka vecie LETA darbinieki nolemj atstāt darbu LETA vai citādi rīkojas nekonstruktīvi ar mērķi kavēt [LETA valdes locekļa [pers. B]] (iepriekš – LETA konkurenta - BNS Latvija valdes locekļa) un LETA darbu.”*²⁸ Lietā vērtētie pierādījumi liecina, ka ziņu aģentūras darbinieki ir būtiski aktīvi, jo tie, izmantojot savas prasmes un pieredzi, veido uzņēmuma galveno produktu – ziņas. KP uzsver, ka MMG neizpildīja Apvienošanās noteikumu 5. punktu, kas materiāli ietekmēja Lēmumu Nr. 60. MMG paziņošanas pienākums iestādei nevar būt saistīts vai atkarīgs no apstākļiem, kādos darbinieki aizgāja no darba un kādi bija BNS Latvija un MM jaunās vadības lēmumi attiecībā uz tiem. Svarīgs ir MMG nodoms un lēmums pieņemt darbā nodalīto sabiedrību (tuvāko konkurentu) darbinieku lielāko daļu, par ko MMG

²⁷ MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5”, 20.lp.

²⁸ MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5”, 20.-21.lp.

neinformēja KP. Kā izriet no lietā esošiem pierādījumiem, LETA sāka pieņemt darbā BNS un MM darbiniekus ar 09.11.2015., tas ir mēnesi pēc MMG un LETA apvienošanās darījuma pabeigšanas 09.10.2015. Ņemot vērā, ka darbinieku pieņemšana darbā, it īpaši, liela skaita darbinieku pieņemšana darbā prasa veikt gan sagatavošanās, gan plānošanas darbus, MMG bija pienākums par to nekavējoties un patstāvīgi paziņot KP atbilstoši Apvienošanās noteikumu 5. punktam.

- 51 MMG vēstulē norāda, ka Apvienošanās darījuma ietvaros KP bija zināms par to, ka pēc MMG un LETA apvienošanās līdzšinējais BNS Latvija valdes loceklis [pers. B] pametīs BNS Latvija un MM valdi un KP vajadzēja zināt par [pers. B] kļūšanu par LETA valdes locekli²⁹, kā arī “[...] KP pirms Lēmuma pieņemšanas varēja un tai vajadzēja loģiski konstatēt, ka līdz ar [pers. B] LNS [BNS Latvija] un MM varētu pamest arī virkne citi darbinieki [...]”³⁰ KP norāda, ka minētais MMG arguments nav pamatots, jo informācija par valdes locekļa maiņu pati par sevi nerada bažas par uzņēmuma būtisku aktīvu zaudēšanu.
- 52 MMG norāda³¹, ka ne visi bijušie BNS Latvija un MM darbinieki, kas tika atlaisti, pārgāja darbā uz LETA un šāda pāriešana nebija darbinieku kā uzņēmuma daļas „pāreja”, bet gan iepriekšējo darba tiesisko attiecību izbeigšana un pilnīgi jaunu darba attiecību ar citu uzņēmumu nodibināšana. KP norāda, ka pēc publiski pieejamajiem datiem, uz LETA ir pārgājusi būtiska darbinieku daļa – 30 no 38 BNS Latvija darbiniekiem un 16 no 17 MM darbiniekiem. Līdz ar to MMG pievienoja LETA tās tiešo konkurentu BNS Latvija un MM darbinieku lielāko daļu, kas bija abu ziņu aģentūru ekonomiskās darbības svarīgākais resurss, kas bija būtisks abu ziņu aģentūru konkurētspējai un pastāvēšanai ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū.
- 53 MMG vēstulē³² norādījis, ka darbinieku pārejas starp ziņu aģentūrām bija parasta parādība arī iepriekš un darbinieki nereti pārgāja no LETA uz BNS Latvija un otrādi, kā arī notika pārejas no un uz citiem medijiem. MMG papildus ir sniedzis informāciju³³ par atsevišķu darbinieku kustību starp ziņu aģentūrām nesenā pagātnē. KP norāda, ka atsevišķu darbinieku pāriešana uz konkurenta uzņēmumu dažādos laikos nav salīdzināma ar konkrētā gadījuma faktiskajiem apstākļiem, ka 30 jeb 79% BNS Latvija darbinieku un 16 jeb 94% MM darbinieku 26 dienu laikā ir pārtraukuši darba tiesiskās attiecības un nodibināja tās ar LETA. Šajā gadījumā ir būtisks gan īss pāriešanas brīdis, kā arī liels darbinieku skaits, kas apstiprina arī to, ka pāriešana bija iepļānota un saskaņota ar BNS Latvija un MM darbiniekiem, nevis nejauša apstākļu sakritība vai katra darbinieka neatkarīga iniciatīva. Papildus KP uzsver, ka būtisks ir fakts, ka uz LETA pārgāja tieši BNS Latvija lielākā daļa darbinieku, jo BNS Latvija bija vienīgais LETA konkurents un BNS Latvija pilnīga nodalīšana neatkarīgai sabiedrībai bija apstāklis, kuru KP ņēma vērā, vērtējot Lēmuma Nr. 60 pieņemšanas ietvaros KL 16. panta trešās un ceturtās daļas piemērošanu (Lēmuma Nr. 60 20., 26.–27.rindkopas).
- 54 Tāpat MMG savā vēstulē norāda, ka “*Jebkurā gadījumā, pievienošanās LETA bija katra darbinieka izvēle. Ja aiziešana no LNS [BNS Latvija] un MM bija atkarīga no jaunās LNS [BNS Latvija] un MM valdes lēmuma izbeigt darba attiecības, tad konkrēto darbinieku lēmums pievienoties LETA bija atkarīgs vienīgi no pašiem darbiniekiem.*”³⁴ KP kritiski vērtē MMG viedokli, darbinieku pāriešana nenotika pēc LETA iniciatīvas. Pirmkārt, kā jau iepriekš šajā

²⁹ MMG 25.11.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 2.novembra Konkurences padomes paziņojumu Nr.5-4/1078 lietā Nr.KL\5-4\18\25”. 16.lp. Pieejams: Lietas materiālu 7.sējums, 107.-150.lp.

³⁰ MMG 25.11.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 2.novembra Konkurences padomes paziņojumu Nr.5-4/1078 lietā Nr.KL\5-4\18\25”. 17.lp.

³¹ MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5”, 26.lp.

³² MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5”. 26.lp.

³³ MMG un LETA 09.10.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 25.septembra Konkurences padomes vēstuli Nr.5-3/953 “Par papildu informācijas sniegšanu””. 4.-6.lp. Pieejams: Lietas materiālu 6.sējums, 210.-216.lp.

³⁴ MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5”. 26.lp.

lēmumā tika minēts, LETA valdes loceklis paskaidrojums norādīja, ka pats pieaicināja savus labākos darbiniekus darbā LETA. Otrkārt, neatkarīgi no katra darbinieka subjektīvās attieksmes un izvēles, minēto darbinieku darba turpināšana LETA nevarēja notikt bez LETA aktīvas rīcības, apsverot palielināt savu darbinieku skaitu par 46 darbiniekiem jeb aptuveni (*) [20-30]% no LETA darbinieku kopējā skaita gan intervējot darbiniekus pirms pieņemšanas, noslēdzot darba līgumus un paredzot darba samaksas atlīdzību un darbu 46 jauniem darbiniekiem. Līdz ar to MMG pamatojoties uz Apvienošanās noteikumu 5. punktu bija pienākums nekavējoties ziņot KP par minētajiem faktiem.

- 55 MMG norāda, ka jaunais BNS Latvija īpašnieks AMP, īstenoja citu BNS Latvija darbības modeli, kurā minētie darbinieki acīmredzot nebija nepieciešami, jo saglabāja pietiekami solīdu apgrozījumu un tirgus daļu ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā 2016. gadā.³⁵ Līdz ar to MMG secina, ka ne Apvienošanās darījums, ne bijušo BNS Latvija un MM darbinieku pieņemšana darbā LETA 2015. gada novembrī-decembrī nav tiešā cēloniskā sakarā ar BNS Latvija darbības samazināšanos, pārtraukšanu un likvidēšanu turpmākajos gados³⁶ KP uzsver, ka, vērtējot KL 17. panta otrās daļas pārkāpumu, kura pamatā ir MMG izdarītais procesuālais pārkāpums, ņem vērā tos apstākļus, kuri būtu pastāvēja KP brīdī, kad notika darbinieku pāreja no BNS Latvija uz LETA. Ja MMG būtu nekavējoties paziņojusi KP par MMG bijušās sabiedrības BNS Latvija darbinieku pāriešanu uz jauniegūto sabiedrību LETA, Lēmums Nr. 60 par MMG un LETA apvienošanās būtu balstīts uz faktiem, kuri pastāvēja tajā brīdī, tostarp, uz lēmuma 22., 23. rindkopā norādītajiem faktiem.

6.2. Par nekonkurēšanas pienākuma klauzulu

- 56 MMG savā vēstulē saistībā ar nekonkurēšanas pienākuma neiekļaušanu BNS Latvija pirkuma-pārdevuma līgumā norāda, ka MMG un LETA apvienošanās lietas ietvaros KP tika informēta par nekonkurēšanas klauzulas neesamību BNS Latvija un MM pārdošanas līgumā un KP bija visas iespējas piemērot MMG un LETA jebkādos saistošos noteikumus, tostarp ierobežojot LETA iespējas pārvilināt darbiniekus vai konkurēt ar BNS Latvija un MM. MMG norāda, ka, ja minētās lietas izvērtēšanas laikā KP šķistu, ka ziņu aģentūras darbinieki ir „būtisks” un „izšķirošs aktīvs”, KP būtu varējusi aizsargāt BNS Latvija un MM pret darbinieku pāreju uz LETA (bet ne darbinieku atlaišanu no BNS Latvija) ar saistošajiem noteikumiem. MMG ieskatā, KP šādus noteikumus nepiemēroja, jo acīmredzot piekrita MMG un LETA apvienošanās lietas ietvaros MMG skaidri paustajai nostājai, ka Latvijā nav grūti nolīgt attiecīgi kvalificētu personālu vietējo ziņu aģentūras darbības pilnvērtīgai nodrošināšanai.³⁷ KP norāda, BNS Latvija un MM darbinieku pārņemšana būtiskā apjomā ietekmē abu sabiedrību konkurētspēju un pastāvēšanu tirgū, tādēļ saistošo noteikumu mērķis – novērst KL 16. panta trešās daļas sekas un saglabāt konkurences struktūru tirgū, atbilstu konkrētajai situācijai.³⁸ Taču, neraugoties uz iepriekš minēto, BNS Latvija un MM darbinieku pārņemšanas būtiskā apjomā un MMG pienākums par to informēt KP pastāv neatkarīgi no aktīvu pārņemšanas ierobežojuma līgumos starp darījuma pusēm.
- 57 KP arī norāda, ka MMG viedoklis par to, kādi secinājumi KP būtu jāizdara Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas ietvaros, nav attiecināms uz Apvienošanās noteikumos un KL 15. pantā paredzēto pienākumu iesniegt patiesu un pilnīgu ziņojumu par apvienošanos. Turklāt, saistošo noteikumu apsvēršana Lēmumā Nr. 60 varētu tikt veikta tikai tad, ja MMG būtu iestādei

³⁵ MMG 25.11.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 2.novembra Konkurences padomes paziņojumu Nr.5-4/1078 lietā Nr.KL\5-4\18\25”. 12.lp.

³⁶ MMG 25.11.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 2.novembra Konkurences padomes paziņojumu Nr.5-4/1078 lietā Nr.KL\5-4\18\25”. 14.lp.

³⁷ MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5”. 18.lp.

³⁸ Sal. EK 22.10.2008. Paziņojums par pieņemamiem aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar padomes Regulu Nr.139/2004 un Komisijas Regulu Nr.802/2014.

informāciju būtu sniegusi. MMG viedoklis norāda uz faktu, ka MMG apsvēra iespēju “pārvilināt” darbiniekus Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas ietvaros pabeidzot BNS Latvija un MM atsavināšanu. Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas ietvaros MMG arī realizēja darbinieku “pārvilināšanu” jeb pievienošanu LETA. Gan nodoms, gan arī pats darbinieku pievienošanas fakts MMG bija nekavējoties jāpaziņo KP atbilstoši Apvienošanās noteikumu 5. punktam. Savukārt apstākļi, ka MMG neinformēja par BNS Latvija un MM darbinieku pievienošanu LETA, liedza KP izdarīt informētus un pareizus apsvērumus par tirgus konkurences struktūras saglabāšanos atbilstoši KL 16. panta trešajai daļai, pieņemot Lēmumu Nr. 60 saskaņā ar KL 16. panta ceturto daļu.

6.3. Par ziņu aģentūru darbību

- 58 MMG savā vēstulē norāda, ka ziņu aģentūru pakalpojumi ir aizvietojami ar citiem ziņu avotiem, piemēram, ziņu portāliem, kas ražo oriģinālziņas un piedāvā tās par velti, tradicionālajiem medijiem un sociālajiem medijiem, kā, piemēram, *Facebook* un *Twitter*. Līdz ar to, MMG ieskatā, ziņu aģentūras nestrādā izolēti no pārējās mediju telpas un LETA neatrodas monopolstāvoklī.³⁹ KP norāda, ka MMG, sniedzot Apvienošanās ziņojumu 2015. gadā, nodalīja iepriekš minētos pakalpojumus divos atsevišķos konkrētajos tirgos – *Vietējo ziņu aģentūru pakalpojumu tirgus Latvijas teritorijā un Bezmaksas on-line ziņu pakalpojumu tirgus Latvijas teritorijā*, norādot, ka “*LETA un MMG grupas uzņēmumi, izņemot SIA “TV NET”, bezmaksas on-line ziņu pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā nedarbojas*”.⁴⁰ KP norāda, ka KP paļaujas uz apvienošanās ziņojumā norādīto informāciju par konkrētajiem tirgiem, kuru ziņojuma iesniedzējam ir pienākums sniegt atbilstoši Apvienošanās noteikumu 29. punktam. Ņemot vērā iepriekš minēto, KP, izvērtējot Apvienošanās ziņojumā sniegto informāciju par konkrētajiem tirgiem, nesaskatīja nepieciešamību atšķirīgi noteikt konkrētos tirgus, tāpēc Apvienošanās ziņojumā ietvertā konkrētā tirgus definīcija netika paplašināta. Papildus, ņemot vērā, ka MMG pārkāpums notika 2015. gada beigās, KP norāda, ka, izmeklējot to, ir jāņem vērā 2015. gada apstākļi tirgū.
- 59 Turklāt MMG, vērtējot vietējo ziņu pakalpojumu tirgu Latvijā, norādīja, ka LETA un BNS Latvija ir vienīgās aģentūras, kuras darbojas konkrētajā tirgū: “*Latvijā vietējo ziņu aģentūru jomā pamatā strādā divas lielākās ziņu aģentūras: nacionālā informācijas aģentūra “LETA” [...] un ziņu aģentūra “Baltic News Service”*”,⁴¹ kā arī sniedza informāciju par tirgus daļām vietējo ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā pēdējo trīs gadu laikā (no Apvienošanās ziņojuma iesniegšanas brīža)⁴². Tika norādīts, ka 2014. gadā pēc kopējā apgrozījuma LETA tirgus daļa bija ~84,5%, bet BNS Latvija ~15,5%. Iepriekš minētais apstiprina informāciju par to, ka, apvienojot abus uzņēmumus, konkrētajā tirgū veidojas monopolstāvoklis.

6.4. Par uzņēmumu apvienošanās piemērojamo normatīvo regulējumu

- 60 MMG ieskatā, Apvienošanās noteikumu 5. punkta pirmais teikums saturiski attiecas uz tādiem apstākļiem un faktiem, kuru atklāšanu apvienošanās ziņojumā pieprasa Apvienošanās noteikumi, nevis uz jebkurām apstākļu vai faktu izmaiņām, neatkarīgi no tā, vai tās var ietekmēt KP lēmumu.⁴³ KP norāda, ka Apvienošanās noteikumu 5. punkta prasības attiecas arī uz tādu faktu izmaiņām, kuru paziņošana nav obligāts priekšnosacījums pie pilnīga apvienošanās

³⁹ MMG un LETA 31.08.2018. vēstule “*Atbilde uz 2018.gada 13.jūlija Konkurences padomes paziņojumiem Nr.5-3/746 un Nr.5-3/747 lietā Nr.KL\5-3\18\5*”. 31.-32.lp.

⁴⁰ Apvienošanās ziņojuma 40.lp.

⁴¹ Apvienošanās ziņojuma 36.lp.

⁴² Apvienošanās ziņojuma 36.lp.

⁴³ MMG 25.11.2018. vēstule “*Atbilde uz 2018.gada 2.novembra Konkurences padomes paziņojumu Nr.5-4/1078 lietā Nr.KL\5-4\18\25*”. 33.lp.

ziņojuma iesniegšanas atbilstoši Apvienošanās noteikumu 25.-34. punktam. Nav šaubu, ka MMG zināja par Apvienošanās noteikumu 5. punktā noteiktu pienākumu. Turklāt, 30 bijušo darbinieku pāriešana uz MMG jauniegūto uzņēmumu tā Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas brīdī liecina par tādu apstākļu izmaiņām, kuras varēja ietekmēt lēmuma izvērtēšanu, ko Apvienošanās ziņojuma iesniedzējam MMG bija jāapzinās.

- 61 MMG norāda, ka KP bija pienākums MMG un LETA apvienošanās lietas ietvaros noskaidrot tos apvienošanās lietas faktiskos apstākļus, kurus KP uzskatīja par būtiskiem, taču KP minētās darbības attiecībā uz BNS Latvija un MM darbiniekiem neveica, acīmredzot neuzskatot BNS Latvija un MM darbiniekus par minēto uzņēmumu būtiskajiem aktīviem, kas kā būtisks faktors būtu jāņem vērā KP veiktajā apvienošanās kontroles analīzē.⁴⁴ KP norāda, ka minētais MMG viedoklis nav pamatots, jo, kā jau iepriekš lēmuma 33. rindkopā minēts, MMG Apvienošanās ziņojumā informēja KP par BNS Latvija un MM nodalīšanu pirms LETA iegūšanas. Ņemot vērā Apvienošanās noteikumos uzlikto MMG pienākumu sniegt pilnīgu un patiesu informāciju un ziņot par faktu vai apstākļu izmaiņām, tika secināts, ka abi uzņēmumi tiek nodalīti kopā ar visiem aktīviem, ieskaitot darbiniekus. KP paļāvās uz sniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu. Kā arī MMG neziņoja par nodomu pārņemt lielāko daļu BNS Latvija un MM darbiniekus Apvienošanās ziņojuma izvērtēšanas ietvaros, tādēļ KP nebija pamata apšaubīt MMG sniegtos faktus.
- 62 MMG norāda, ka, ja KP būtu uzskatījusi BNS Latvija turpmāku darbību par saprātīgu aspektu Apvienošanās darījuma pieļaujāmībai, KP būtu interesējusies par iespējām iegūt BNS Latvija turpmākās darbības nodrošināšanas garantijas, kādas būtu gatavas sniegt MMG un/vai AMP īpašnieks [pers. A] un attiecīgi izvirzītu prasības par saistošo noteikumu noteikšanu, tostarp, iespējams, aizliedzot LETA pieņemt darbā esošos vai bijušos BNS Latvija un MM darbiniekus vai veikt kādas citas darbības.⁴⁵ KP uzsver, ka KP, lēmuma pieņemšanā balstās uz apvienošanās ziņojuma iesniedzēja sniegto informāciju, tostarp, gadījumā, ja tiek konstatētas apvienošanās iespējamās negatīvās sekas, saistošo noteikumu piedāvāšana ir tirgus dalībnieku pienākums, kas izriet no privātautonomijas principa.⁴⁶ Ņemot vērā to, ka Apvienošanās noteikumi paredz sniegt pilnīgu un patiesu informāciju un MMG sniegto informāciju par BNS Latvija pilnīgu nodalīšanu (ieskaitot darbiniekus) trešajai personai, KP Apvienošanās ziņojuma izvērtēšanas procesā neradās bažas par negatīvu ietekmi uz konkrēto ziņu aģentūru pakalpojumu tirgu apvienošanās rezultātā.
- 63 MMG norāda, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likumā noteikto (turpmāk – APL) objektīvo izmeklēšanas principu KP ir pienākums aktīvi izmeklēt apvienošanās lietas, nevis balstīties tikai uz uzņēmumu iesniegto informāciju, līdz ar to KP, vērtējot Apvienošanās darījumu, bija pienākums aktīvi noskaidrot tos apvienošanās lietas faktiskos apstākļus, kurus KP uzskatīja par būtiskiem.⁴⁷ KP norāda, ka apvienošanās regulējums paredz noteiktu termiņu apvienošanās ziņojumu izskatīšanai, kas saskaņā ar Konkurences likuma 16. panta otro daļu var ilgt līdz četriem mēnešiem, sākot no pilnā ziņojuma saņemšanas dienas. Tādēļ, lai KP būtu iespējams izvērtēt apvienošanās darījumu ierobežotā laika periodā, apvienošanās regulējums

⁴⁴ MMG 25.11.2018. vēstule "Atbilde uz 2018.gada 2.novembra Konkurences padomes paziņojumu Nr.5-4/1078 lietā Nr.KL\5-4\18\25". 38.lp.

⁴⁵ MMG 25.11.2018. vēstule "Atbilde uz 2018.gada 2.novembra Konkurences padomes paziņojumu Nr.5-4/1078 lietā Nr.KL\5-4\18\25". 12.lp.

⁴⁶ Latvijas Republikas Augstākā tiesa savā spriedumā atzina, ka "[...]administratīvais akts tiek izdots pēc apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku iesnieguma un izvērtējot apvienošanās darījumu. Tas nozīmē, ka atbilstoši privātautonomijas principam, kas ir spēkā un vada tirgus dalībnieku apvienošanās, tieši tirgus dalībniekiem ir pienākums piedāvāt izvērtēšanai tādus nosacījumus, kas novērš apvienošanās negatīvās sekas uz konkurenci." Skatīt: Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 10.02.2012. spriedums lietā Nr.A42563607 SKA – 43/2012, 15.rindkopa. Pieejams: <http://www.at.gov.lv/downloadlawfile/4543>

⁴⁷ MMG 25.11.2018. vēstule "Atbilde uz 2018.gada 2.novembra Konkurences padomes paziņojumu Nr.5-4/1078 lietā Nr.KL\5-4\18\25", 38.lp.

paredz apvienošanās ziņojuma iesniedzējam pienākumu sniegt KP apvienošanās ziņojuma vērtēšanai nepieciešamo informāciju atbilstoši Apvienošanās noteikumu 25.-34. punktiem un atbilstoši 5. punktam nekavējoties informēt KP par apstākļu vai faktu izmaiņām, kas kļūst zināmas pēc ziņojuma iesniegšanas.

- 64 Nepieciešamības gadījumā KP ir tiesīga pieprasīt arī papildu informāciju apvienošanās darījuma pusēm, vai citiem tirgus dalībniekiem. Taču KP ņemot vērā lēmuma 36. rindkopā minēto neradās bažas par iespējamu daļēju BNS Latvija un MM aktīvu atgūšanu. Turklāt, informācija par lēmumu pievienot jaunus darbiniekus LETA bija pieejama MMG agrāk, nekā tā tika reģistrēta VID datu reģistrā. APL 59. panta ceturrtā daļa nosaka, ka procesa dalībniekam ir pienākums iesniegt pierādījumus, kas ir viņa rīcībā, un paziņot iestādei par faktiem, kas viņam ir zināmi un konkrētajā lietā varētu būt būtiski. Tāpat “[.] uz *privātpersonu (procesa dalībnieku) gulstas pienākums iesniegt tos pierādījumus, kuru sagādāšana privātpersonai objektīvi prasa ievērojami mazāk pūļu un resursu nekā iestādei.*”⁴⁸ Iepriekš minētais liecina par to, ka MMG bija pieejama konkrētā informācija par darbinieku pāriešanu uz LETA vēl pirms KP būtu iespējams to patstāvīgi iegūt no publiskiem reģistriem, pat, ja KP būtu pamats pārbaudīt Apvienošanās ziņojumā sniegto informāciju par BNS un MM pārdošanu trešajai personai AMP. Līdz ar to MMG bija pienākums minēto informāciju sniegt. Vienlaicīgi KP jau iepriekš skaidroja, ka izšķirošās ietekmes ieguvēja informēšanas pienākums par apstākļu vai faktu izmaiņām tirgus koncentrācijas kontroles regulējuma ietvaros konkretizēts un speciāli noteikts Apvienošanās noteikumu 5. punktā.

7. KL 17.panta otrās daļas pārkāpums

- 65 Lietā konstatēto faktu kopums norāda uz to, ka Apvienošanās ziņojuma izvērtēšanas laikā no MMG atsavinātās ziņu aģentūras BNS Latvija un MM uz MMG apvienošanās rezultātā jauniegūto ziņu aģentūru LETA pārgāja 46 darbinieki, par ko MMG atbilstoši Apvienošanās noteikumu 5. punktam bija pienākums nekavējoties informēt KP. Tādējādi MMG izdarīja Apvienošanās noteikumu 5. punkta pārkāpumu.
- 66 Ņemot vērā Lietā noskaidroto informāciju, KP secina, MMG izdarītais procesuālais pārkāpums materiāli ietekmētu KP pieņemto Lēmumu Nr. 60. MMG un LETA apvienošanās varēja izraisīt būtisku konkurences samazināšanos ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā. Līdz ar to MMG un LETA apvienošanās notika pretēji Lēmumā Nr. 60 atbilstoši KL 16. pantā trešajā daļā noteiktajā kārtībā izdarītajiem apsvērumiem un rezultātā pieņemtam Lēmuma Nr. 60.
- 67 Atbilstoši KL 16. pantā trešajā daļā un ceturtajā daļā noteiktajai kārtībai KP izdarīja KL 16. panta trešās daļas apsvērumus Lēmumā Nr. 60 pieņemšanā, sagaidot, ka MMG rīkojas atbilstoši Lēmumam Nr. 60. Atbilstoši KL 17. panta otrajai daļai⁴⁹, ja notikusi tirgus dalībnieku apvienošanās, kas ir pretrunā ar KL 16. panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā pieņemto KP lēmumu, KP ir tiesīga pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz 1400 *euro* par katru dienu, skaitot no dienas, kad sākusies nelikumīgā darbība.
- 68 Ņemot vērā, ka MMG un LETA apvienošanās, pievienojot BNS un MM aktīvus, notika pretēji Lēmumā Nr. 60 atbilstoši KL 16. pantā trešajā daļā noteiktajā kārtībā izdarītajiem apsvērumiem, Lietā KP ir pamats konstatēt KL 17. panta otrās daļas pārkāpumu izšķirošās ietekmes ieguvēja MMG darbības.

⁴⁸ Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Sagatavojis autoru kolektīvs. Dr.iur. J. Briedes zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 565.lpp.

⁴⁹ KL 17. panta otrā daļa redakcijā, kas bija spēkā līdz 15.06.2016.

V ATBILDĪBA

8. Naudas soda aprēķins

8.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

- 69 Ja ir konstatēts KL 17. panta otrās daļas pārkāpums, tad atbilstoši šai normai, “*Konkurences padome ir tiesīga pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz 1400 euro par katru dienu, skaitot no dienas, kad sākusies nelikumīgā darbība.*”
- 70 Tā kā MMG bija izšķirošas ietekmes ieguvējs un tā darbībā konstatēts KL 17. panta otrās daļas pārkāpums, sods piemērojams MMG.
- 71 Nosakot naudas sodu, KP ņem vērā izdarītā pārkāpuma smagumu un ilgumu. Vienlaikus, izlemjot jautājumu par soda lielumu, KP ņem vērā arī soda preventīvo funkciju – līdzīgu pārkāpumu novēršanu nākotnē⁵⁰ – un APL 66. pantā noteiktos lietderības apsvērumus un samērīguma principu.

8.2. Pārkāpuma smagums

- 72 Lēmumā konstatēts, ka ar MMG un LETA apvienošanās, pārņemot BNS Latvija un MM darbiniekus, var tikt būtiski samazināta konkurence ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā. Šādos apstākļos, lai novērstu apvienošanās negatīvo ietekmi uz konkurenci, KP apvienošanās aizliegtu vai atļautu ar saistošiem noteikumiem, ja atzītu tirgus dalībnieka iesniegtos saistošos noteikumus par pietiekamiem efektīvas tirgus konkurences struktūras saglabāšanai. Ņemot vērā, ka saistošie noteikumi konkrētajā gadījumā nav iespējami un KP nepārskata Lēmuma Nr. 60, lai to atceltu, KP konstatē, ka MMG un LETA apvienošanās, pārņemot BNS Latvija un MM darbiniekus, negatīvā ietekme uz konkurenci ir neatgriezeniska un nav novēršama.
- 73 KL 2. pantā noteikts likuma mērķis aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci, tajā skaitā, ierobežojot tirgus koncentrāciju. Ņemot vērā, ka MMG pārkāpums radīja būtisku un neatgriezenisku ietekmi uz konkurenci, radot iespēju kļūt par vienīgu tirgus dalībnieku ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā, kas skar un kavē KL 2. pantā noteiktā mērķa sasniegšanu visā ziņu aģentūru pakalpojumu tirgū Latvijā, MMG izdarīja KL 17. panta otrās daļas pārkāpumu tā smagākajā formā. Izvērtējot lietas materiālus, KP nekonstatē atbildību mīkstinošos apstākļus.
- 74 Šādos apstākļos KP nosaka MMG naudas sodu par KL 17. panta otrās daļas pārkāpuma izdarīšanu normā pieļautā maksimālā apmērā 1400 euro par katru dienu.

8.3. Pārkāpuma ilgums

- 75 Lēmumā Nr. 60 konstatēts, ka MMG un LETA īstenoja Apvienošanās pabeigšanu 09.10.2015. Apvienošanās pabeigta pirms Lēmuma Nr. 60 pieņemšanas apjomā un pamatojoties uz informāciju, kuru MMG paziņoja KP Apvienošanās ziņojumā. Līdz ar to līdz brīdim, kad Apvienošanās ziņojuma izskatīšanas laikā LETA nodibināja darba tiesiskās attiecības ar BNS un MM darbiniekiem, īstenojot Apvienošanās atbilda Lēmumam Nr. 60. Šādos apstākļos KL 17. panta otrās daļas pārkāpums sācies vismaz 01.12.2015., proti, dienā, kurā LETA sāka strādāt BNS Latvija un MM pēdējie pārņemtie darbinieki.
- 76 KP norāda, ka konstatētajam pārkāpumam ir tūlītēja un turpināta ietekme uz Lēmumu Nr. 60. Līdz ar to pārkāpums sākas 01.12.2015., turpinās arī pēc Lēmuma Nr. 60 pieņemšanas līdz šī lēmuma pieņemšanas brīdim. Tomēr, ņemot vērā, ka ar šo lēmumu KP nepārskata Lēmuma

⁵⁰ Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 10.marta spriedums lietā Nr.A43013412, 16.punkts.

Nr. 60 nolemjošo daļu, to atceļot vai uzliekot MMG saistošos noteikumus, KP ieskatā konkrētajā gadījumā nav samērīgi noteikt naudas sodu par pārkāpuma periodu pēc Lēmuma Nr. 60 pieņemšanas, kura ilgums cita starpā būtu atkarīgs no apstākļiem, kas ir ārpus tirgus dalībnieka kontroles. Līdz ar to KP ierobežo ilgumu naudas soda noteikšanai ar Lēmuma Nr. 60 dienu 23.12.2015, tas ir, 23 dienas, lai gan MMG pārkāpums turpinās līdz šī lēmuma pieņemšanas brīdim.

8.4. Soda apmērs

- 77 Ņemot vērā un izvērtējot iepriekš lēmumā konstatētos tiesiskos un faktiskos apstākļus, ievērojot APL 66. pantu un samērīguma principu, KP uzskata par pamatotu uzlikt MMG naudas sodu 1400 *euro* apmērā par katru KL 17. panta otrās daļas izdarītā pārkāpuma dienu periodā no 01.12.2015. līdz 23.12.2015. Tādējādi KP uzskata par pamatotu par KL 17. panta otrās daļas pārkāpumu MMG uzlikt naudas sodu 32 200 *euro* apmērā.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 3. punktu, 17. panta otro daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 15.06.2016.), Administratīvā procesa likuma 13. pantu un 66. panta pirmo daļu, kā arī Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr. 800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” 5. punktu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr. 800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” 5. punkta pārkāpumu OŪ „MM Grupp” darbībā.
2. Konstatēt Konkurences likuma 17. panta otrās daļas pārkāpumu OŪ „MM Grupp” darbībā.
 - 2.1. Par Konkurences likuma 17. panta otrās daļas pārkāpumu uzlikt OŪ „MM Grupp” naudas sodu 32 200,00 *euro* (trīsdesmit divi tūkstoši divi simti *euro*) apmērā.
 - 2.2. Uzlikto naudas sodu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ.Nr.90000050138, kontā LV78TREL1060001019900, kods TREL1V22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu, Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

S. Ābrama